

frembyde sig ganske af sig selv, den jydskke Længdebane fra Funder til Bramminge, eller, hvad jeg vilde tro var rigtigere, at føre den direkte til Esbjerg og føre den i saa lige Linie som muligt, og Anlægget af Give—Herning-Banen, og altsaa Forbedringen af Vejle—Give-Banen, derved at denne gaar over til at blive Statsbane. Dette er Hovedaarerne i det jydskke Jernbanenet, det ene det Anlæg, som forbinder de jydskke Landmænd med England, det andet det, som forbinder samtlige Jyder med Øboerne. Jeg tror at man bør skride til disse Anlæg saa snart som muligt.

Jeg tror, at jeg dermed har udtømt, hvad jeg følte Trang til at sige. Jeg skal kun endnu bebrejde den højtærede Minister den særlige Afvigelse fra Jernbanekommissionens Forslag: at han har indført en Overtagelse fra Statens Side af den østsjællandske Bane — jeg skal ikke indlade mig paa dette Spørgsmaal, eftersom det er saa grundigt og godt behandlet af det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bramsen) — dernæst, at han har foreslaaet Jernbanen fra Køge til Kværkeby. Ja, undskyld, det falder mig ind, at der er ligesom et Tilfælde og en Tanke, der falder sammen, det, at det hedder: En Jernbane fra Køge til Kværkeby, og det, at den strækker sig henimod Ringsted. Ordet Kværkeby har bragt mig til at tænke paa den politiske Forbindelse eller rettere. Adskillelse mellem Køge og Ringsted. Det, at man fra Regeringens Side i Øjeblikket foreslaar en Jernbane kun til Kværkeby og foreslaar den ført ud fra Køge, er forekommet mig som noget særligt odiøst. Men endnu mere bebrejder jeg den højtærede Minister de to uhyrlige Jernbaner, kan jeg sige, som Ministeren har gennemført, paa tværs af Kommissionens Forslag, nemlig den midtsjællandske Bane og Banen fra Skive til Skern, endogsaa med en Sidebane til Ringkøbing. Jeg skal erkende, at Kommissionen med Hensyn til den sidste, Skive—Skern-Banen, kom ind paa den Tanke, bevæget dertil af en æret Folketingsmand for den Kreds, som havde arbejdet ihærdigt i to samfulde Aar i hvert eneste Møde paa at formaa Kommissionen til at gaa ind paa denne Tanke. Kommissionen kom ulykkeligvis i sidste Øjeblik ind paa at sige: Lad os saa dog nøjes med en Antydning af at ville gøre noget, nemlig ved at foreslaa en Stump Jernbane fra Skern til Videbæk. Jeg ved naturligvis ikke, hvad andre Medlemmer af Kommissionen den Gang have

tænkt ved, at de gik med til dette Forslag; men jeg ved, hvad jeg selv har tænkt; jeg tænkte: Det ligger saa langt ude i Fremtiden, at det kan man ikke blive gjort ansvarlig for; der vil gaa mange Aar, inden det bliver udført; man er formodentlig og forhaabentlig død og borte, forinden det kan komme til Udførelse. Det var mit Motiv til at gaa med til det. Jeg tror, at den Tid er fjern, da den danske Stat faar Raad til at anlægge og drive denne Jernbane for Statens Regning, og om den anden Jernbane, den midtsjællandske, var der i Kommissionen en ualmindelig skøn Enighed om, at den var uhyrlig. Jeg tror derfor at turde sige, at den højtærede Minister har overrasket os ganske særligt ved at foreslaa den nu som en Statsbane. Den Gang var den dog kun projekteret som en elektrisk Privatbane, der, tror jeg, intet Statstilskud forlangte; saa Overraskelsen har været stor og bedrøvelig.

Jeg slutter med at sige, at det er mit Ønske, at Jernbanelovforslaget maa gennemføres, og at det maa gennemføres i denne Samling, og at det maa gennemføres saa udførligt for Privatbanernes Vedkommende, som Kommissionen har foreslaaet. Jeg vil derfor tilraade, at man viser den største Resignation i Fordringerne til det eventuelle Udvalgs Arbejde; thi ellers er det min sikre Overbevisning, at Sagen strander helt for i Aar.

Koefoed: Paa det foreliggende Forslag findes under Nr. 13 og 14 to Jernbaneanlæg paa Bornholm, en Bane fra Rønne over Klemensker og Rø til Allinge og en Bane fra Almindingen over Østermaria til Gudhjem. Da jeg ikke har nogen Grund til at tro, at disse Forslag ville møde nogen Modstand her i Landstinget, skal jeg kun bringe den højtærede Trafikminister min Tak for, at de i det hele taget ere komne med paa Forslaget, uagtet de ikke vare indstillede af Jernbanekommissionen, og anbefale dem til det høje Tings velvillige Behandling.

Paa Bornholmernes Ønskeseddel med Hensyn til Jernbaner fandtes imidlertid tre andre, som ikke ere komne med paa Forslaget, nemlig en Sidebane til Rønne—Allinge-Banen, gaaende fra Mæby til Hasle, en Sidebane til Almindingen-Banen, gaaende ud fra Østermaria til Svaneke, og endelig en Forbindelsesbane mellem de to Hovedbaner, vil jeg kalde dem, gaaende ud fra et Punkt paa Rønne—Allinge-Banen ved Rø Kirke og stødende til Almindingen—Østermaria-Banen ved Gudhjem. Denne